

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

BUTLLETÍ INFORMATIU Nº 64

OCTUBRE 1989

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

Butlletí informatiu N° 64

OCTUBRE 1989

Lloret de Vistalegre

Dipòsit Legal: PM 623/79

ADREÇA

Costa des Pou, N° 13
Lloret de Vistalegre

IMPRESSIÓ:

"Apóstol y civilizador"
Petra

BESTIARI

A la una canta es gall;
i a les dues, sa gallina;
a les tres, es ronssinyol,
i a les quatre ja és de dia.

•

Mestre Pep Piris té un gall
amb sa cabeiera rossa.
Sa mestressa té sa bossa
amb sa boca cap avall.

•

Tenc un gall que nom Tià
i una gallina Pixedis.
No importa anar a comedis,
perque a ca nostra n'hi ha.

Els articles publicats a aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

EDITORIAL

La manca d'espais on passar-hi les estones de temps lliure, o on fer-hi la passejadeta és un fet a la nostra vila. Amb la tímida decisió de peatonitzar part de la Plaça Jaume I el patrimoni de llocs públics al servei del benestar del poble augmenta, encara que sigui poc.

A través dels darrers anys d'història es poden comptabilitzar alguns intents de creació de noves places. Recordem el cas ja tancat de la que el primer Ajuntament democràtic pretenia construir a l'entrada del poble. En aquell moment es va contemplar la possible expropiació però allò quedà en res.

També es parlà, i encara no s'ha descartat, la possibilitat que l'Ajuntament adquirís els terrenys d'Es Tarongers, i que allà s'hi podria ubicar una plaça, destinant el lloc al servei de la comunitat. De moment tot pareix que està paralitzat i fins ara no s'ha arribat a cap acord.

Amb aquest pobre panorama que limita a dos, els espais públics de Lloret que es poden considerar com a places; la Plaça Jaume I i la Plaça de l'Església són un patrimoni amb poques possibilitats de treure-li el suc. Manquen places i també aparcaments, una difícil disjuntiva que no pareix motivar els responsables municipals. Per una banda si es peatonitzen les places al centre de la vila mancaran més llocs on aparcar i per una altra, si no es pren aquesta mesura seguiran fent falta llocs on els al·lots, majors i la gent en general puguin passar-hi una estona, sense estar al carrer entre els cotxes.

Davant el panorama, no hi seria de més que l'Ajuntament optàs per fer del nostre, un poble més habitable.

ES PI GROS

NOU SONDEIG A SA COMUNA

El problema del subministrament d'aigua potable es podria re soldre en el termini de quatre anys. Al mateix temps, l'Ajuntament té previst realitzar les obres i instal·lacions oportunes per dotar el poble d'una completa xarxa de clavegueram per a les aigües residuals. Ambdós projectes comptarien amb l'ajuda econòmica de la Conselleria d'Obres Públiques del Govern Balear i del Consell Insular de Mallorca.

Durant la passada legislatura es va procedir a realitzar alguns sondejos a la recerca de la cobdiciada aigua que pareix que seria la solució a tant de risc de contaminació com ara hi ha. Els resultats han estat negatius totes les vegades que s'ha intentat.

Ja des dels inicis de l'actual legislatura, el Consistori es proposà continuar la tasca començada. S'han encarregat a un hidrogeòleg una sèrie d'estudis que, una vegada realitzats, han fet creure sempre amb la possibilitat de trobar l'aigua suficient a Sa Comuna.

Vists els resultats positius dels estudis geològics, l'Ajuntament no dubtà, en el seu moment, en posar-se en contacte amb la Conselleria d'Obres Públiques. Sol·licità ajuda econòmica i aconseguí una subvenció per iniciar el sondeig.

Aquest mes passat es va iniciar el sondeig al comellar d'En Beatet encara que no hi hagué la sort que s'esperava. Tot apuntava que, segons les previsions, es podia trobar un cabdal aproximat de trenta mil litres l'hora. En lloc d'aigua s'han trobat coves, tot i que l'esperança no s'ha perduda i pròximament una altra màquina iniciarà una altra perforació a la mateixa zona.

Existeixen conversacions que no descarten la possibilitat que, si els pous de Sa Comuna no anaven bé i s'arribava a un acord amb el propietari, es fés servir l'aigua del pou d'Es Rafalot.

Quan es trobi el cabdal suficient, Obres Públiques se n'encarregarà de pagar l'entubament del pou. Llavors serien construïts els dipòsits reguladors al cantó de Ca Na Frare. Per a això s'ha sol·licitat l'ajuda del setanta per cent al CIM.

El projecte de subministrament continuaria en properes fases, amb la instal·lació de la tuberia general des dels dipòsits al casc urbà i amb la construcció de la xarxa de tuberies pels carrers del poble.

AIGÜES RESIDUALS

El projecte de dotar el po-

ble de la necessària xarxa de clavegueram i d'una depuradora es duria a terme al mateix terme que es dotàs d'aigua potable totes les cases, aprofitant així les síquies que ja hi hauria.

Encara no s'ha triat el lloc on s'ubicaria l'estació depuradora. L'extensió del terreny on es construiria no ha d'esser superior a les dues quarterades, però ha d'estar prou allunyat del poble. Pareix esser que el projecte i la construcció de la depuradora correria a càrrec de la Conselleria d'Obres Públiques, i del projecte d'aigües residuals seria el CIM, amb l'aportació municipal l'encarregat de constejar-ne les obres. ■

CLASSES DE BALL

MALLORQUÍ

Horari.

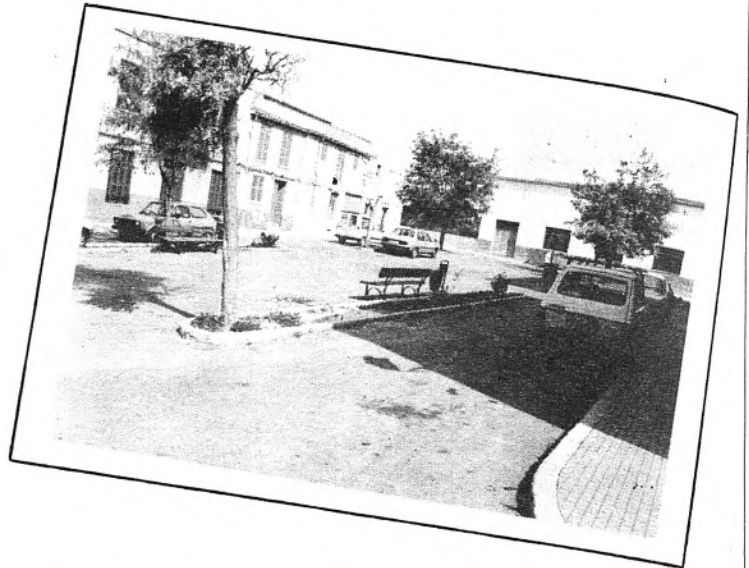
- 1er torn: De 16.30 a 17.30 h.
- 2on torn: De 17.30 a 18.30 h.
- 3er torn: De 18.30 a 20.00 h.
- 4art torn: De 19.30 a 21.00 h.

Es prega als alumnes que respectin els horaris.

La Junta

PRÒXIMA REMODELACIÓ DE LA PLAÇA JAUME I

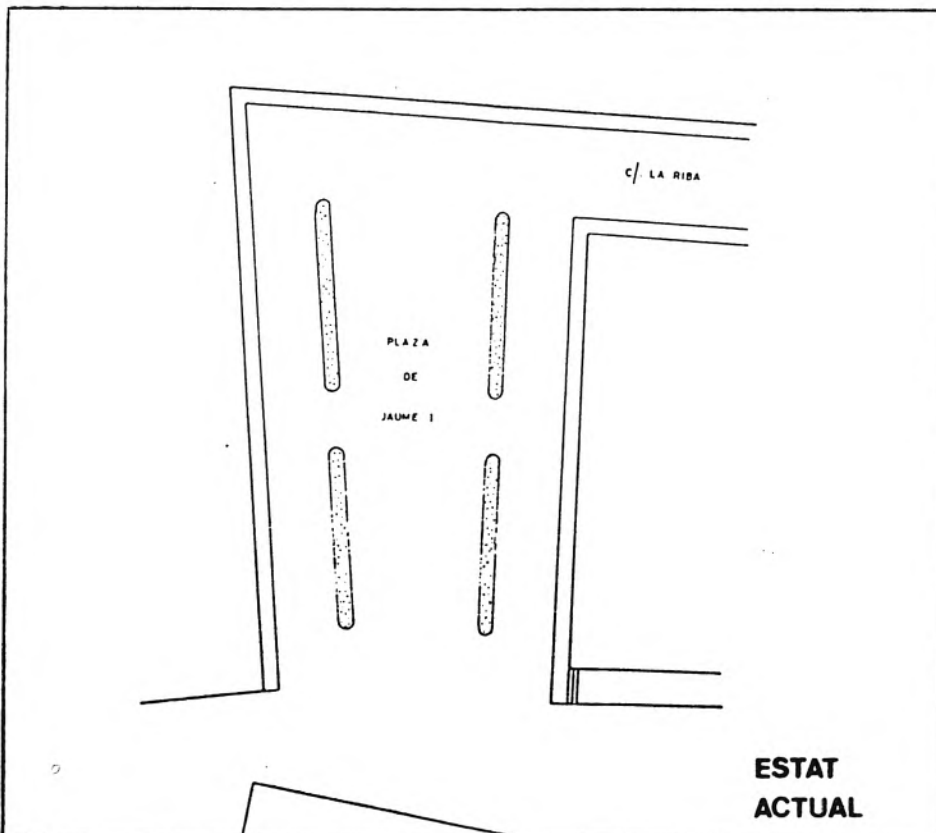
Amb un pressupost superior als sis milions de pessetes, la Plaça Jaume I es convertirà en pocs mesos en la primera plaça únicament peatonal d'aquesta vila. El projecte, que durà a terme el contractista sineuer Joan Bergas, canviarà totalment la fesomia de la plaça i va firmat per l'enginyer A. Parietti.

Les obres, que poden durar dos mesos, serviran per instal·lar bancs, rajoles, escalons de pedra i tot el que faci falta per convertir la Plaça Jaume I

en un recinte peatonal que compartirà amb una pista de ball just devora el *Centro*.

Un total de quatre faroles més serviran per arrodonir aquesta obra de reforma i remodelació de la Plaça Jaume I, que l'Ajuntament ha pogut dur a terme mitjançant la col·laboració monetària del Consell Insular de Mallorca. L'enllumenat d'aquesta plaça costarà més de vuit-centes mil pessetes i la seva contracta

ció s'haurà de fer abans del proper 31 de desembre. El projecte ha estat confeccionat pel mateix enginyer industrial (Martí Vila) que ja s'encarregà, l'any 1981, de realitzar totalment el projecte del nou enllumenat que encara hi ha pels carrers del poble. Recordem que en aquell moment la instal·lació de les faroles costà tres milions set-centes mil pessetes. ■

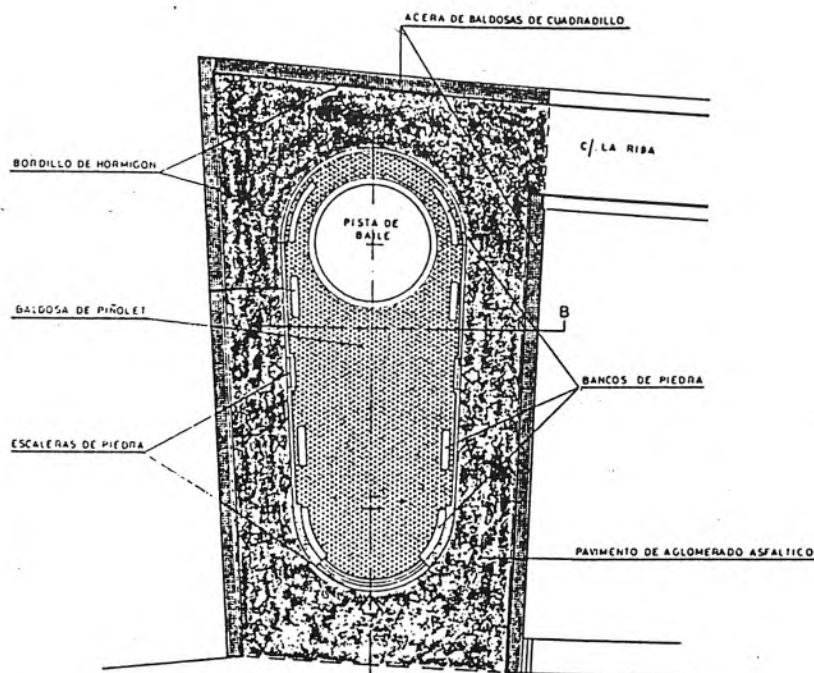

Al costat, estat actual de la Plaça Jaume I. A la pàgina següent, projecte de la remodelació i model dels fanals que s'hi instal·laran.

MODELO CLASICO CON INCLUIDO

PROJECTE

NOTÍCIES LOCALS

PLA D'OBRES I SERVEIS 1989

Els pressuposts de les diferents obres que el Consell Insular de Mallorca ha concedit en aquest Pla a l'Ajuntament de Lloret són els següents:

- Agençament i millora façana local Tercera Edat (4.065.600 pta).
- Consolidació Centre Social (2.100.560 pta)
- Electrificació Plaça Jaume I (870.179 pta)
- Pavimentació asfàltica Camí de Sa Font (3.843.037 pta).
- Adequació i arreglament Arxiu Municipal (1.490.720 pta).
- Adequació i arreglament local per a classes de solfeig (1.219.680 pta).

Les obres hauran d'estar contractades abans del 31 de desembre de l'any en curs i l'Ajuntament hi haurà d'aportar un 15% del pressupost total.

CARRO TRIOMFAL DE LA BEATA

El proper 21 d'octubre se celebrarà a

Palma la ja tradicional desfilada del Carro Triomfal de la Beata. Com cada any, hi participarà un bon estol de lloretans, si bé enguany no es farà carrossa.

PUJADA A LLUC

Quan llegieuen aquestes retxes s'haurà celebrat la 3ª Pujada a Lluc des de Lloret. Estava previst que la sortida es produís el passat dia 12 d'octubre a les 9.30 del dematí, i els participants hi podien pujar en bicicleta o en autocar.

Ja a Lluc s'havia de celebrar un dinar de companyonia. L'excursió estava organitzada pel Club Ciclista Lloret i esperam donar-vos-ne notícies al proper número de la revista.

DEMOGRAFIA

DEFUNCIONS:

El passat 27 de setembre morí Maria Gelabert Estela, divorciada, als 71 anys d'edat. Havia nascut el 6 d'octubre de 1917. Descansi en pau.

xafarderies

de na Ben Vista

Pareixia que havien de rebentar enguany ets esclata-sangs, però jo no n'he trobat cap de guapo en es meus agres, llevat de tres o quatre de petits. Si no torna ploure en menjarem ben pocs, de mallorquins. Perquè de forasters, com bé sabeu, n'hi ha per tot, gairebé els regalen, i per Llorito n'hi comença a haver massa. Xerrant de forasters: ell Llorito ja pareix Ciutat, a cada cantonada sent xerrar en castellà i hi ha un grapat d'al.lotons que empastifen tot es carrer de foraster. Jo els pegaria una verdancada devers ses cuixes, veuries si farien es beneit.

I xerrant de beneits. En *Ruis Mateos* se presenta.

ELECCIONS

Ja hi tornam a ser a la parada de les cebes. Ara, que no pareix que per Llorito hi hagi massa moviment; llevat del PP i del PSOE que han fet un poc de propaganda, dels altres ni n'he sentit parlar. I és que entre que UM no se presenta i va de capa caiguda, i que els altres partits pinten poc pel nostre poble, no és raro que hi hagi poca animació.

Ademés, si vos hi fixau tots els importants que se presenten són de fora i a mi això no m'agrada massa. Fixau-vos qui són: Felipe (Andalusia): *"No digas que fue un sueño"*.

Suárez (Àvila): *"Y volver, volver, volverrrr..."*

Aznar (no sé d'on): *"No me hagas sufrir, amor"*.

Anguita (Córdoba): *"Córdoba, lejana y sola"*.

La veritat és que jo m'estim més quan

se presenten és de per aquí, que els poden veure i xerrar de les nostres coses: En Gabriel amb el seu tractor, En Jeroni i la seva consellera, En Fèlix i tota la resta. I és que a aquests al manco els entenc, encara que qualque vegada no xerrem el mateix llenguatge.

ES SEQUER

Heu sentit a dir res? Jo no. Pareix mentida, una festa a qui tothom agradava, i dò jas, paner i mig, fora festa! Ni l'Ajuntament ha dit res. Joestic com empegueïda de ser de Llorito, ja que ens coneixien per tot per la Festa des Sequer, més que per la Mare de Déu de Loreto o Sant Domingo. Ningú se n'ha recordat. Estan massa cansats i és hora de relevar-los.

PAELLA

L'any passat va ser molt bona. Pareix mentida que una paella per a tres-centes ànimes pugui sortir tan bona! Això són festes que feim nosaltres! Ens ho passam la mar de bé, divertint-nos i sense molestar, ni fer mal a ningú. Preniu llum de Na Pintora.

PUJADA A LLUCH

És una cosa sana i entretinguda pels qui tenen bones cames. Crec que cada temporada s'hi hauria de pujar a resar una Ave maria a la nostra Mare de Déu. Jo ja no hi puc anar a peu, però en temps del meu padri al Cel sia hi partíem el divendres devers les dotze de la nit i arribàvem a Lluç més frescos que una lletuga. Hi dormíem el vespre i el diumenge horabaixa cap a Llorito s'ha dit. Era un altre temps, però jo sempre he dit que més bo.

POLVOS MÀGICS

No podeu creure...

- Que a Sa Comuna encara no han trobat aigua.
- Que ho tornaran provar amb una altra màquina i a un altre lloc.
- Que sigui tan mala de trobar l'aigua a una illa.
- Que enguany només hi haurà futbol benjamí.
- Que els grans s'estimin més practicar al tres esports.
- Que l'escola de Lloret ja té quatre mestres.
- Que els filferros de Sant Domingo encara pengen a qualque carrer.
- Que això ja passa de mida.
- Que s'ha casat el darrer regidor fadrí.
- Que ja era ben hora: tenia massa llibertat.
- Que al batle de Lloret li agradaria ser David el Gnom.
- Que tots ens hi hauríem de tornar un poquet.
- Que al dinar de la Tercera Edat convidaren a Don Gabriel Cañellas.
- Que no convidaren a En Jeroni Albertí.
- Que en el discurs En Cañellas demanàs el vot per al Partit Popular.
- Que tothom l'aplaudís; fins i tot els votants del PSOE.

...idò és ben ver

NOU EQUIP DE FUTBOL-SALA

Vist que en la present temporada no es podia fer un equip de futbol juvenil per manca de jugadors, un grup d'aficionats del nostre poble decidí inscriure un equip juvenil a la Federació Balear de Futbol-Sala.

L'equip, que també passejarà el nom de la Unió Esportiva Lloret, està entrenat per Joan Pau Picornell, mentre que la plantilla està formada per Pere Gili, Miquel Gili, Rafael Beltran, Pere Beltran, Joan Carles Beltran, Pere Joan Munar i Miquel Miralles.

El president del club és Bartomeu Amengual Florit, i en formen la directiva Antoni Bennàssar, Gabriel Àngel Ferriol, Joan Gili, Joan Mañas i Antoni Camps, amb la col·laboració d'Andreu Mora i Santiago Cortès.

SUBVENCIÓ PER A VESTUARIS

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear ha concedit a l'Ajuntament de Lloret una subvenció de 600000 pta. per a la construcció d'uns vestuaris i dutxes destinats a la piscina del Polisportiu Municipal i al campament que cada estiu s'instal·la als voltants d'Es Pi Gros.

ASSISTENTA SOCIAL

Per a consultes, cada dimarts de 9.30 a 11 hores, a l'Ajuntament.

ooo

JUTGE DE PAU

Per a consultes, cada dijous de 12.30 a 13.30 hores, a l'Ajuntament.

SOLUCIONS

4	+	4	-	1	=	7
x	■	x	■	+	■	
1	-	1	+	7	=	7
-	■	+	■	:	■	
3	:	1	-	2	=	1
=	1	=	5	=	4	

TEMPERATURES
 V I V I G A C I N E
 A D I C O S I S I A
 M P A R I F O T U G
 M E A D F Y R A Z O
 S F I C O L G O H
 O L U R C O N O Y N
 I S B O C I N O A
 N T R Y O R A R M U
 P A N D A D I G A R I G

Associació de la Tercera Edat

Del dia 22 al 27 del passat setembre, l'Associació realitzà un viatge per les valls dels Pirineus aragonesos, Jaca, Lourdes i Andorra. El grup estava format per 43 persones de Lloret i 12 d'un grup de Palma.

Després de passar la nit del 22 en el vaixell *Ciudad de Sevilla* amb bastant bonança, sortírem de Barcelona en direcció a Torreciudad, passant per Lleida a on poguérem admirar els camps de fruiters (pomeres i pereres) i de girasols. Torreciudad és un santuari marià a prop de Barbastro; es tracta d'una edificació moderna situada a un lloc d'un paisatge natural molt bell. Lloc de recolliment, formació i oració que fou construït per Mon senyor José Mª Escrivá de Balaguer, fundador de l'OPUS DEI.

Camí de Jaca visitàrem la ciutat d'Osca (*Huesca*), la Catedral, l'Ajuntament i la part antiga de la ciutat. Jaca, capital dels Pirineus aragonesos, és la ciutat on hi ha les pistes de

gel en què tots els anys se celebra el Festival de patinatge artístic que mostren per la televisió. Pels Pirineus recorreguérem els bells valls i pobles de Hecho, Anso i Zabala.

A Lourdes assistírem i participàrem als actes religiosos, com foren la processó dels malalts, torxes i la missa internacional en la que a la salutació de benvinguda en totes les llengües hi va haver unes paraules per a nosaltres ja que el dia abans havíem anunciat la nostra assistència. Amb un guia de *Peregrino de un día* visitàrem la casa i museu de Santa Bernadeta, el molí de Doly, les basíliques, la casa missional, etc. i participàrem a la processó dels ma-

lalts. Davant la gruta, i amb el silenci que en aquell lloc es demana, no faltaren les pregàries a la Verge Blanca pel nostre poble de Lloret, els nostres malalts i necessitats, a més de les pregàries particulars de cada un. També tots beguérem de la famosa aigua de Lourdes i quasi tots en dugueren per beure els seus familiars i amats. A Lourdes s'observa i es viu d'aprop la vivència de la fe i devoció a la Verge de milers de persones de tot el món i races.

Sortits de Lourdes, camí d'Andorra, férem una estada a la ciutat francesa de Foix on també ens donaren un bon dinar i a on, degut a una indisposició, haguérem de deixar a la nostra paisana Catalina Gomila Munar perquè tornàs cap a Lloret. Després de passar la frontera per Port de la Casa i pujant al Port d'En Velira (2.400 m. d'altura), abans d'arribar a Andorra, visitàrem el Santuari andorrà de Marixell, una construcció molt moderna, en substitució de l'antiga destruïda per un incendi. I a Andorra, a més del bell paisatge, tenguérem l'atractiu de poder fer les compres ja que essent el darrer lloc poguérem fer les carteres netes.

L'agradable del viatge no només va esser el que poguérem

veure i admirar, sinpo també la bona convivència de tot el grup, incloent els de Palma que foren molt amables. Rigüerem, cantàrem i disfrutàrem tot el viatge i a la festa que férem el darrer vespre a Andorra, per això

*El viatjar dóna gust
si és en bona companyia,
ja que pau i harmonia
això sí que n'hi ha hagut.*

*Entre tots hi ha hagut
molt bona harmonia,
hem cantat i hem rigut
com amics de cada dia.*

A. Niell

GRAN PAELLA

Per celebrar el 5è aniversari de l'Associació de la Tercera Edat, el 15 d'octubre s'haurà celebrat un dinar de germanor amb una monumental paella per a tots els socis i simpatitzants.

A l'acte, on preveu que hi assisteixin unes 300 persones, hi seran presents el President del Govern Balear i altres autoritats autonòmiques i municipals.

Creació

Ja està, nois. Ella m'estima. La vida és bella; Déu existeix i tot és permès. Sí; us dic que he reeixit. Ella no m'estima tant com jo l'estimo, però això és normal. En una parella, com deia en Fernandel en no sé quina pel·lícula -La fille du puisatier potser- sempre n'hi ha un dels dos que ama més que l'altre. Ha acabat per comprendre que Gary Cooper és al cel, l'Errol Flyn no vindrà mai en el seu cavall blanc ni Gérard Philipe occirà per a ella tots els monstres de la vida. Ella, com sempre, està preparant una classe. Jo sóc al magatzem Casino, a la plaça d'avall. Ara em plau aquesta plaça amb els plàntans, els seus vellets, les dues cabines d'on trucava en Pep men-

tre estava a l'aguait i els autos que van baixant cap a Lió o pujant cap a Suïssa. Sembla mentida que abans m'hi arribés pel camí del Vieux Crépieux, per on passava perquè no em veiés després d'haver parat a Panorama. Pensar que hi restava amagat, esperant que fés fosc. En calia de paciència ara que tornaven els bons dies! L'espera dels bons dies és inimaginable per a nosaltres els catalans. A casa nostra sempre fa bon temps en comparació amb l'infern d'aquí.

Només disposava d'un parell de mesos per convèncer-la. Pujó per l'escala a l'aire lliure que passa davant la clínica veterinària, casassa en terra de Siena, i duu al seu pis. Malgrat que pagui la meitat del lloguer -que us heu cregut?- m'hi sento com un afegit. N'és de maca treballant! Avui em toca a mi de cuinar. M'ha explicat rient que per coure els fideus val més posar un poc d'aigua al fons de la cassola. Pensa en tot. Mirarem el telediari i em dirà manyaga: -Vols callar?

Encara no crec en la meva felicitat. Sóc tan exuberant com un nin que ensenya les seves jo-

guines a tots els visitadors que li són simpàtics.

-Altre cop?, diu amb un somrius. Ja ens hem estimat fa una hora. Se li escapa el meu entusiasme; com que he pogut restar tant de temps sense fer res, ara no m'aturaria. Són cos sí que és el temple de Déu. Té un cul meravellós. Menudet i rodonet alhora, amb la ratlla, canyó diví, ben dibuixada, sobretot quan es posa els pantalons blancs aquests. Pensar que abans li trobava la sina massa menuda! Com podia si és perfecteta? I les cames, i el conillet...

Joan-Daniel Bezsonoff
(Catalunya Nord)

És que ja hem deixat d'estimar allò que és nostre?

Deixar de ser el que som basta ben poc. La fesomia d'un poble, d'un país, en molts pocs anys, pot canviar com mai no ens podem imaginar -basta recordar el que el vicepresident del Govern Espanyol va dir: "*Vamos a dejar España que ni su madre va a reconocerla*". Lloret va canviant com a poble i com a comunitat, i no sempre els canvis són per bé. Estam a les portes de l'Europa del 92, de l'Europa sense fronteres, de l'Europa dels Estats que van perdent poder o dels pobles i de les regions nacionalistes que el van recobrant. Ja no podem viure d'esquena a aquesta realitat, ni tan sols Lloret.

Molts de lloretans creuen que estan fent un negoci venent les seves terres a persones estrangeres que sense cap temor s'han introduït dins el negoci de l'especulació. Per una part sembla normal que una persona que té una finca que no li treu més que perjudicis trobi que el millor que pot fer és vendre, i d'això

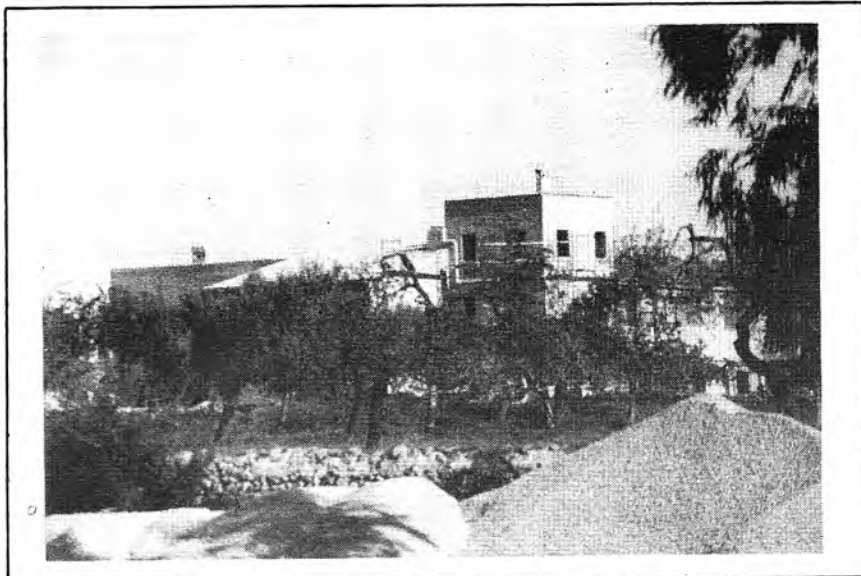
se n'estan aprofitant els europeus amb monedes més fortes -allò de la unitat monetària està força lluny- que han trobat l'Havana aquí, on la majoria no estima més que la seva pròpia avior amb una mena d'orgull i cinisme que fa riure als estrangers sense escrúpols.

Tot això ve a compte perquè al número passat de la revista *Es Pi Gros* en una secció nova -titulada *Polvos màgics*- es va publicar que molts estrangers compraven terrenys per Lloret i que al Camí del Ras hi feien un ranzo.

Si vos hi heu fixat, darrera ment moltes terres han passat a mans d'estrangers -de tota mena- i això vol dir que dins poc temps potser que un batlle suec o alemany -que per altra part demostren tenir més sensibilitat o suspició que els d'aquí- regeixi els destins d'un Ajuntament de Mallorca.

Però el més trist no és això. Sembla que ens comportam com Judas cobrint-nos amb l'excusa que

els doblers són els doblers vénguin d'on vénguin. Ja sé que tota la culpa de la no productivitat de les terres no és dels pagesos: l'administració també en té part. Però és que aquí hem de patir massa: el govern d'Espanya, el rei, el Govern Balear, el Consell Insular, les Diputacions, els Ajuntaments, i tothom va al seu aire. I és clar, arriba un estranger, s'adona d'aquest desgavell i el primer que fa és comprar. Caldria revisar tots els permissos que ha donat l'Ajuntament de Lloret als estrangers: no val amagar-se sota el tòpic de donar feina; jo mateix vaig visitar una obra on hi havia quatre estrangers fent feina; l'amo em va sortir de manant què volia -amb un castellà estrangeritzant- pensant que era un inspector de treball o de qui sap quina administració. Em deia un alemany que ha comprat una casa a Lloret que l'Ajuntament deixa fer amb la condició de pagar a les arques municipals uns doblers. Això és molt poc ètic i

Darrerament moltes terres han passat a mans d'estrangers.

diu molt poc a favor del nostre tarannà.

I llavors gires full i veus com les persones indígenes només parlen del seu avior amb un orgull i un cinisme que fa esgarri-far. Els importa ben poc on van a parar les terres dels seus avantpassats i menys el panorama que deixaran als seus successors. És com si una bena els tapàs els ulls, una bena formada de trenta monedes de plata.

No podem deixar anar en-davant l'expropiació amparada pel buit que ofereix la nostra llei: Lloret no tan sols deixarà de ser dels lloretans, sinó que Mallorca deixarà -si ja no ho ha deixat- de ser dels mallorquins. Aquestes immobiliàries aterrades i informals -la majoria en mans de gent sense cap mena d'escrúpols-,

que venen cada gra de terra com si fos el darrer que queda, que ju-guen amb l'especulació com si tot els pertanyés, i que estan empara-des per una llei injusta que enve-rina Mallorca; és ben necessari a-turar-los els peus, del contrari d'aquí uns anys ja no quedarà més

La terra és l'essència de l'esser d'un poble

que el record d'allò que deim que tant estimam.

Jo no tenc res a dir de les persones de fora que han comprat aquí, però fa posar els pèls de punta veure com de tan enfora vé-

nen a construir i a posar ciment per tot arreu. I no s'hi val el pretext -com abans he dit- de *dó na feina*; això només durarà uns pocs anys i sembla mentida que l'Ajuntament local no hi vegi més enllà dels quatre anys que durarà el seu govern.

No sé si això de *Polvos mà-gics* es refereix a que és ben ne-cessària la màgia per despertar de l'insomni als lloretans o bé és que contínuament ens deixam fer polvos màgics. A l'hora de tornar enrera tal volta ja hau-rem fet tard una altra vegada. I el problema no és d'una sola per-sona, sinó de tots els que deim que formam aquest poble. Els do-blers volen com el vent, són pa-pers; però la terra és l'essèn-cia de l'esser d'un poble. ■

Felip Munar i Munar

EL

OBERT PER A TOTHOM

Horari: Dilluns a divendres 8'30 a 14'30
Dissabtes 9'30 a 13'00

Tel. 900-32 13 21 - , trucada gratuïta.

Per altres dies i hores
hi ha un contestador automàtic.

Pça. Drassanes 4 - Baixos
Palma de Mallorca

Si volem una Administració Autònoma racional, àgil i pròxima al ciutadà és imprescindible oferir una qualitat de serveis adequada a les necessitats que els temps actual exigeixen.

ANAM PER EL BON CAMÍ, PERÒ NECESSITAM LA COL.LABORA-CIÓ DE TOTS:

-PROPOSAU INICIATIVES I SUGGERENCIES.

-DONAU-MOS A CONEIXER LA VOSTRA OPINIO SOBRE EL FUN-CIONAMENT DELS NOSTRES SERVEIS:

ESCRIVIU, CRIDAU O VENIU

PL. DRASSANES, 4 07012 PALMA DE MALLORCA

LLEGIU ESPIGROS

Amb el suport de
l'Ajuntament de
Lloret de Vistalegre

Els "niños pera": El grau més alt de l'estupidesa

Quan els qui manen perden la vergonya, els qui obeeixen perden el respecte.

(Anònim)

N'hi ha a gairebé tots els nuclis urbans i es coneixen perquè es fan notar. El pentinat és generalment *original*, rapat a algun lloc de la closca o del clatell. Cabells rossos o tenyits, encaaa que n'hi ha que els tenen negres. Primatxons, quasi uns figurins: si parlau amb ells de seguida faran caure un o altre esport que practiquen amb assiduïtat, sobretot a l'estiu ja que poden comptar amb l'entrenador que el seu papa ha descobert -en el tennis és on es veu més, i més ara que el Govern Balear els organitza campionats-. Són batxillers, encara que ho amaguen ja que hi ha massa gent que ho és, o bé estudiants d'una o altra branca de qualque estranya ciència, o també fan les carreres que anomenen *vulgares*, per la saturació que sofreixen, però les fan amb un aïre de distinció, com si la pel·lícula no anàs per aquí: saben que llurs esqueses estan ben cobertes i saps que hi fa de bon estar desquena a la paret!

Entre ells formen una fauna selecta, s'entenen i s'avenen com un rellotge amb les seves acalorades discussions, però no els escolteu: són avorrides, banals, de tarannà esquizofrènic i fastigosos. Xerren amb senyoriu; el tas só del combinat a la mà dreta i el cigar -la darrera on és deixar-ho- a l'esquerra. Solen dur polsereta o cadena d'or o l'arracadeta, ben bufona, penjada o a-

ferrada a l'orella.

Solen ser de pare o mare mallorquí, difícilment de pares nats fora de Mallorca, encara que la llengua oficial del casal patern sia la castellana. Però els *niños pera* només parlen en foraster això sí, amollen qualque dita o expressió amb la llengua regional que ara qualcú -quina mala llet!- s'entesta a voler-la fer obligatòria al batxiller o a la carrera. Aquests pobres infants beneïts vi ven una altra història, fan un al tre paper, són uns actors diferents dins un teatre on en seleccionen els espectadors.

Són insuportablement atrevits, irremeiablement creguts i a parenten desinterès per tot i per tothom, una apatia massa fingida per ser real. Com a persones no valen ni una conversa, com a jovecells valen ben poca cosa: són com un acudit breu i riallós, un mot fugisser que s'oblida, una ta ca massa grollera a la camisa per poder-la mostrar; són una vergonya.

En el fons recorden els diaris passats de dia, aquell caramull de periòdics que el taverner té davall el taulell o la peixetera darrera la pedra: els fan servir per tot, tenen una utilitat plausible: posar-los a terra després de fregar, embolicar peix, etc. i n'hi ha que els col·leccionen. Pretenen ser un crit a la desimboltura i a la llibertat i esdevenen uns paràsits de la immaudesa i la vulgaritat.

Però alerta! No els oferegueu un lloc a qualque conselleria, o a d'altra institució oficial: s'hi abordarien com les mosques al sucre. Després de tot llavors posarien sobre el paper que entenen i parlen la llengua del país. I si no, en el fons, tampoc no tindria tanta importància; és el reflexe trist, la part més ignominiosa de la voluntat, suposadament elegida, d'aquest nostre pobre poble. ■

Felip Munar i Munar

S'ESTANC

tabacs, revistes
i papers

X PUJADA A LLUC A PEU DE LA PART FORANA

Aquesta vegada era la que feia deu que des de tots els indrets de la Part Forana es pujava el mateix dia a Lluc. Els lloritans ens traguérem la son i també hi volguérem pujar; així dia 10 de setembre un bon grapat de valents partien d'Inca cap a la Casa d'Or

A Inca havien arribat gents de totes les contrades, molts a peu, altres en cotxe. De lloritans també n'hi hagué que havien partit a peu, era un bon grup que a mitjanit es posaren les cames al coll i cap a Inca manca gent.

La Pujada pròpiament començà amb un homenatge a l'amo En Fred. Tot just sortits d'Inca i en arribar al Puig de S'Escuder la Coral d'Antics Blavets ens oferí un concert harmonitzant veus i llums. Al Salt de la Bella Dona poguérem presenciar la representació de la llegenda, encara que alguns no van ren tenir eima per aturar-se i seguiren cap a la Font Coberta, on, a més de rebre les tradicionals mides, la xocolata desfeta ens ajudà a recuperar un poc les forces. A l'expedició lloritana hi havia gent jove i gent major, i tots arribaren cansats, però alegres. Havia estat una bona passejada. Encara hi hagué forces per poder berenar i assistir als distints actes d'animació que l'Asociació d'Antics Blavets amb tant d'encert havia preparat.

Després de berenar ens acostàrem a la Basílica on tots els pobles presentaren la seva ofrena. En nom dels lloritans una parelleta de nins, Na Rosita Jaume i En Montserrat Mateu, oferiren a la Mare de Déu una pilota de futbol. Els blavets, que hi eren pre-

sents, amb els ulls feien mamballes, i després els educadors s'acostaren als lloritans per donar-los les gràcies. I anàrem a missa; una missa molt solemne pe-

rò massa llarga. El Bisbe va fer el sermó massa llarg, més d'un aprofità per fer sa becadà. A l'ofertori ballaren les Aquiles de Pollença; fou una novetat que agradà molt ja que n'hi havia bastants que no les havien vist mai.

Sencelles presentà una ofrena en nom de tota Mallorca que consistí en una sèrie de publicacions relatives a la futura Beata Francinaina, i el pintor Coll Barolet oferí la col·lecció d'obres seves que han quedat instal·lades a la sala del Museu que aquest dia es va inaugurar.

Tots ja teníem ganes de dinar i ho férem amb delit. El cap vespre es presentava animat però la pluja, forta pluja, ens ho destorbà i decidírem baixar alegres i convidats per tornar-hi l'any vinent. ■

Largo

XVIII CONCURS DE VILLANCECS

Porto Cristo 1989

Admissió: Solistes o grups no professionals.

Nivells: Solistes: Fins a 6 anys, de 7 a 10 anys, de 10 a 13 anys, de 14 a 17 anys, a partir de 17 anys
Grups (màxim 12 veus): Fins a 10 anys, de 11 a 13 anys, de 14 a 17 anys, a partir de 17 anys

Premis: Un milió en premis (en metàl·lic, trofeus, banderins, sospiros, cassettes...).

Premis especials per a autors de música i lletra en castellà o mallorquí.

Dietes de desplaçament per a solistes o grups.

Calendari: Eliminatòries els dies 1, 8 i 15 de Desembre.

Gran Final: 22 de Desembre.

Premis: 26 de Desembre.

Inscripció: Abans del 25 de Novembre, a la Parròquia de Nostra Senyora del Carme (Porto Cristo).

Telèfon 82 15 63 (De 20 a 22 hores).

SOL.LICITAU LES BASES!

Conselleria d'Educació
i Cultura del Govern Balear

ELS INICIS SOCIALS DEL TEATRE A MALLORCA

Associació de la
Premsa Forana

El teatre és un art de síntesi, i com totes les arts de síntesi comporta unes grans dificultats. Quan parlem de teatre popular cal distingir si es tracta de teatre produït pel poble, o teatre consumit pel poble, o teatre produït pel poble per a goig i edificació d'algú que ja no és el poble, o bé tot a la inversa.

El teatre prové alhora d'una necessitat religiosa i d'una necessitat del poble d'expressar-se. El lloc on neix el teatre és Grècia, on aquest -unió de la plàstica i de la poesia- prové realment del poble i n'expressa els afanys. Aquest teatre, però, desapareix amb el cristianisme, fins que reneix dins les esglésies en forma de misteri quan es commemoren els dies clau del cristianisme: "*Sota les naus de les esglésies acabades d'aixecar en un prodigiós esforç col·lectiu, sota les naus prou àmplies per a acoblar tot el poble que les havia enlairat, anava a néixer el teatre cristià, les cerimònies litúrgiques eren a més*

d'una explicació dels dogmes una commemoració de cada moment de la Història Sagrada. Cada festa religiosa ne recordava un, i per a fixar-lo en la memòria de la multitud creient devia donar-se-li una forma plàstica" (1). Així les fonts més immediates d'on prové el teatre són d'arrel religiosa i profana alhora. Totes les formes externes del culte tenen una fórmula dramàtica, de diàleg entre el cantor que diu els versicles i el cor que respon.

En l'Edat Mitjana allò dramàtic era immanent al culte catòlic. El drama havia nascut de l'Església. I de la mateixa manera que les festes són una figuració dels dogmes de la vida de Crist (des de l'Anunciació fins al Divendres Sant), els espectacles que s'oferien al poble en les esglésies neren una dramatització primitiva i deliciosament ingènua fins que un corrent de grolleria i mal gust les féu degenerar en espectacles més aviat sacrílegs que no edificants. Dels fets de l'Antic i del

Nou Testament, la Passió n'era el centre natural i la tristesa del Paradís perdut per a sempre el punt inicial.

En les diades de la Setmana Santa, des del diumenge de Rams al de Pasqua, s'havia trasmutat en tradició el costum de no celebrar-se altra mena d'espectacles que la del culte en les esglésies i aquesta tradició, que va ofegant-se, fent-se limitada a tres dies, tanca una contradicció que res no podria justificar. El temple ha estat el primer teatre. Si la construcció dels temples cristians fou una tasca col·lectiva en aquell temps de solidaritat humana, la representació o expressió escènica, teatral dels misteris era una forma d'art social perquè eren representants del poble, de totes les classes i oficis els qui prenién part a la festa com a protagonistes o com a comparses.

ETAPES DE L'ADORACIÓ PASQUAL

A l'Adoratio Crucis de la matinalada del Divendres Sant segueix a l'horabaixa la *depositio crucis*, la col·locació damunt l'altar de la creu oberta. Les campanes resten en silenci fins a l'alba del diumenge. Amb l'*elevatio crucis*, elevació de la creu, es fa visible per a tots la Ressurrecció.

Els primers testimonis bíblics de la Ressurrecció són les tres Maries, a la matinalada del diumenge de Pasqua -*Visitatio sepulchri*-. Quan caminen cap al sepulcre els envaeix un dubte: "*Qui ens en mourà la pedra?*". Malgrat tot el sepulcre és obert i un àn-

gel seu devora el sarcòfag buit. Entre ell i les assustades dones s'entaula el següent diàleg:

-*Quem quaeritis in sepulchro, o christicolae?*

-*Jesum Nazarenum crucifixum, o caelicolae.*

-*Non est hic, surrexit, sicut praedixerat. Ite, nuntiate, quia surrexit de sepulchro.* (2)

Aquesta forma antigüíssima de l'antifona pasqual apareix en un manuscrit de Sant Galo de l'any 950.

I ara és ara quan el *Te Deum Laudamus* ressona i les campanes volen amb tota solemnitat. El *Te*

Deum és una de les més antigues melodies corals, atribuït a Sant Ambrós, com a "himne ambrosà", però és ben possible que procedeixi del bisbe Niceto de Tréveris cap al 535, cent anys més tard.

L'ampliació de la representació escènica es va fer segons el text evangèlic. Pere i Joan, informats per les dones, es dirigeixen al sepulcre. Aquí apareix la

primera pantomima: la carrera de Joan i Pere, aquest darrer panteixant i una mica grotesc; Joan el deixa entrar primer. Allí canten l'himne *Ecce linteamina*.

El llenguatge popular, a partir del segle X, irromp dins els textos litúrgics. El cerimonial escènic s'amplia fins a representacions que varien amb gran llibertat. Tot això desembocarà més tard amb la prohibició de les mencionades representacions dins les esglésies, ja que l'element pagà -com retornant als seus orígens- havia embolcallat aquestes manifestacions carregades de fervor, però també de festa i gatzara, popular. ■

Felip Munar i Munar

NOTES

(1) La bibliografia consultada és la següent:

M. Berthold. *Historia social del teatre*. (2 volums). Ed. Guadarrama. Madrid, 1974.

A. Plana. *Teoria i crítica del teatre*. Pub. de l'Institut del Teatre Barcelona, 1976.

X. Fàbregas. *El teatre o la vida*. Edicions Galba. Barcelona, 1976.

(2) -*A qui cercau al sepulcre, cristianes?*

-*A Jesús Natzarè, el crucificat, oh celeste!*

-*No és aquí, ha ressuscitat tal com ho havia anunciat. Anau i anunciau a tots que ha ressuscitat d'entre els morts.*

Aquest article és un extracte de la tesi doctoral *Teatre del Cicle Pasqual al segle XVIII*, dirigida pel Doctor Joan Mas i Vives de la U.I.B. Sortiran dos articles referents a subtemes del teatre del Cicle Pasqual, el segon es titularà *El cançoner popular i la Passió de Jesucrist*.

CONSTITUCIÓ MESA ELECTORAL

El proper 29 d'octubre se celebren a tot l'Estat Eleccions Generals al Parlament i al Senat. Realitzat el corresponent sor

teig, els components de la mesa electoral són els següents:

President: *Llorenç Miralles Fontirroig*.

Suplent: *Antònia Niell Gomila*.

1er vocal: *Catalina Picornell Arrom*.

Suplent: *Joana Picornell Gili*.

2on vocal: *Joan Pons Maimó*.

Suplent: *Antoni Regis Rossinyol*.

El Col·legi Electoral estarà situat a la Casa de la Vila.

Cinema i història

Des dels començaments del cinema, fa prop d'un segle, ha existit la inquietud de reconstruir els fets i les figures del passat Tanmateix, poques vegades aquestes reconstruccions (històriques) s'han caracteritzat per la seva fidelitat als fets i als personatges de la història. Els anacronismes i les tergiversacions dels esdeveniments han estat -i són- moneda d'ús freqüent. En són bons exemples les superproduccions nord-americanes o els films pseudo-històrics de cartró pedra dels primers temps de la dictadura franquista (salvant les distàncies de producció, naturalment). Com a botó de mostra hem tingut l'oportunitat no fa gaire de veure per televisió *El Cid*, una superproducció del magnat americà Samuel Bronston, dirigida el 1962

per Anthony Mann.

La veritable història de Rodrigo Díaz de Vivar (1043?-1099) és prou diferent a la que ens conta la pel·lícula. A grans trets direm que començà la seva vida de guerrer lluitant contra Ramir I d'Aragó, tot ajudant el rei musulmà de Saragossa (any 1063). El 1065 fou proclamat alferes reial pel rei Sanç II de Castella (i no per Ferran I, com ens mostra el film). Posteriorment participà en les lluites de Sanç II contra els seus germans Alfons de Lleó i Uraca (encara que la cinta ens vulgui fer creure que es mantingué neutral). S'enemistà amb el nou rei Alfons VI no arran del jurament famós, sinó arran d'una cavalcada que féu el cavaller el 1081 contra el regne de Toledo

sense autorització del rei. Com a conseqüència fou expulsat de Castella i, a partir d'aleshores, oferí els seus serveis i els de la seva mainada a musulmans i cristians indistintament. El 1091, desenganyat ja d'una possible reconciliació amb Alfons VI, decidí d'establir-se permanentment a l'est de la Península Ibèrica i de cercar, davant el perill almoràvit, una sòlida entesa amb tots els sobirans d'aquelles terres (sobretot amb el rei d'Aragó, el rei musulmà de Saragossa i el comte de Barcelona). El juny del 1094 el Cid prengué possessió de València (i s'hi mantingué fins a la mort). Féu venir de Castella la seva muller Ximena i els seus fills Diego -del qual el film no en parla-, Cristina i Maria -que en la cinta es diuen Elvira i Sol-. El 1098, poc abans de morir, casà la seva filla Maria amb Ramon Berenguer III de Catalunya, i l'altra, Cristina, amb l'infant Ramir d'Aragó, la qual cosa el desvinculava definitivament de Castella-Lleó i l'enquadrava en els estats cristians de l'est de la Península.

Hem de descartar totalment, doncs, la imatge que ens presenta la pel·lícula d'un Cid fidel al rei Alfons VI de Castella i partidari d'una "Espanya" gran, única i cristiana. I és que la cinta se fa ressò -i se'n serveix del nostre personatge per això- de la fallàcia de la historiografia oficial quant a la utilització fraudulenta i exclusivista del nom d'Espanya, terme que aleshores no tenia cap tipus de connotació política, sinó únicament geogràfica (talment com ho pot esser Escandinàvia, o Sibèria, per exemple). D'aquest assumpte se'n farien càrrec, en el devenir de la història, els anomenats "Reis Catòlics" i tota la colla que els ha vingut al darrera. ■

Andreu Salom i Mir

Carta a la meva Illa

Estimada Terra: Perdona'm que a l'encapçalament et tracti com de meva (oficialment al Registre, només tenc mitja quarterada, un solar i una caseta), però vaig nèixer a un dels teus racons que per a mi conserven encara la bellesa del paisatge i que estim amb «locura», com estim cada una de les teves cales, dels teus boscs i muntanyes, comellars i turons, planes i torrents, reguerons i pletes, ametlers i vinyes...

Tu saps com estim la teva història (la nostra història), la nostra llengua, els nostres costums i tradicions, la nostra cuina i rebosteria...

És perquè t'estim -ja veus com faig públic el nostre amor- que avui t'escric aquesta carta. T'he de dir que estàs en perill i en perill greu. Intentaré explicar-t'ho lo més clar i breu possible.

Tu saps que ets preciosa, que els teus paisatges valen ulls per mirar, que les teves cales d'aigües transparents són úniques en el món, que el teu nom, en definitiva, és conegut arreu del planeta. Això que, en principi, podria ser motiu de goig i satisfacció, s'està convertint en una malaltia que en un futur et pot conduir a la mort.

Tu saps com aquests darrers 20 anys has estat per als mallorquins, més que una bona mare, una «maregassa». T'has deixat prendre pins i arenes, marina i torrents; has consentit que el ciment i l'asfalt es menjassin marjades i olivars. No et culp: la teva intenció era bona, volies que els teus fills visquessin com senyors i mostrassin als

fora la teva bellesa. Però alguns d'aquests fills teus t'han anat amb traïdoria, t'han explotat, t'han xuclat fins a deixar-te secs els pits.

Ara et trobes sembrada d'hotels a tot arreu en un moment en què l'oferta és superior que la demanda, sobren places, però els aprofitats de sempre, amb excuses de turisme de qualitat i altres coverbos que ja no es creuen ningú, segueixen construint i edificant i projectant camps de golf, inofensius a primera vista, però que sempre duen darrera un grandió hotel i són golafrades de l'aigua que comença a faltar.

¿Has pensat què serà de tu d'aquí a 50 anys? Llavors la generació del ciment ja no serà aquí, però tu romandràs tarada per sempre; ningú voldrà venir, hauràs perdut tots els teus encants; em fa calfreds dir-t'ho, però t'assemblaràs a una prostituta vella i tudada a la que ningú s'hi acostava. La situació és greu i t'avís: pensa en el futur, en el teu poc espai de conradis, en les teves fonts eixutes, en les vores de mar replenes de mastodòndits edificis, propietat de companyies estrangeres. No et deixis enganar pels mals fills, que s'aprofiten de tu. Estan disposats a morir mantant.

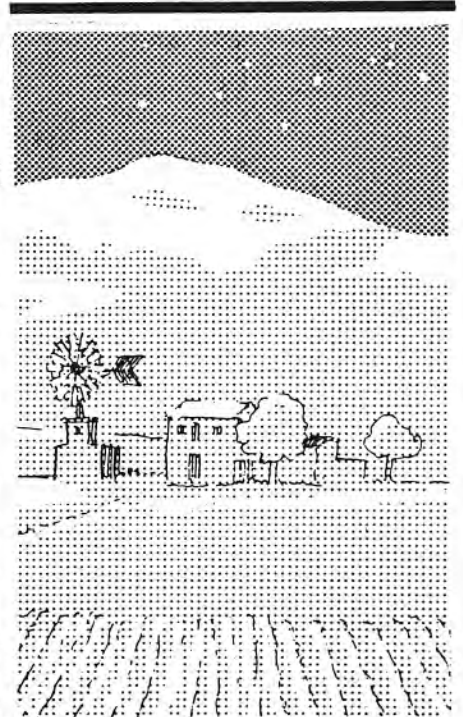
Feia temps que anava endarrer d'escriure't aquesta carta, la sempenta la m'ha donada el que he llegit a un diari de Ciutat i que transcriu literalment: «No podmeos seguir destrozando la naturaleza y paisajes que son nuestro mejor activo. El clamor es ya general. Si

continuamos abusando de un litoral envilecido, nos exponemos a perder el negocio además de esta belleza a merced de los especuladores sin sensibilidad. Y ahora la advertencia no procede de ecologistas, sino de comerciantes inteligentes que piensan en la prosperidad del mañana».

És el crit d'alerta dels TT OO alemanys preocupats per la teva pròpia degradació. Per l'amor que et tenc, com a fill t'ho recoman: Crec que és hora que diguis: **BASTA!**

Amb tot el meu afecte

Andreu Genovard

IDÒ SÍ... ELS VERDS ESTÀN D'ENHORABONA...

EL GOVERN AUTÒNOM HA DECIDIT...

QUE ERA NECESSARI PRESSERVAR ABSOLUTAMENT ELS ESPAIS NATURALS...

AL MANCO LA MITJA QUARTERADA QUE HAN DE MESTER CADA ANY PER FER LA FOTO DE LA CAMPANYA «MALLORCA, M'AGRADES MÉS NETA»...!

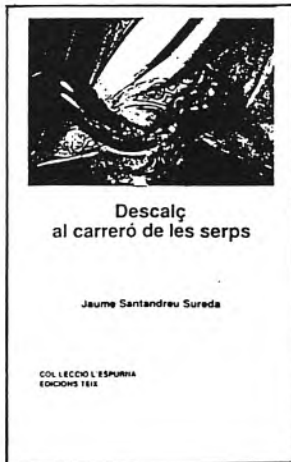

Llibres

L'atzar va volen que l'escriptor manacorí Jaume Santandreu veiés publicades, fa uns mesos, tres de les seves obres: *Descalç al carreró de les serps*, *El cos de l'estimera*, i *El denari del profeta*. Tres obres, la primera i la darrera són novel·les mentre que la segona és un poemari, que, sense complementar-se, presenten en comú el recorregut íntim per distintes textures humanes.

Descalç al carreró de les serps, editat per Edicions Teix dins la seva col·lecció L'espurna, és un recorregut profund pels meandres sinuosos de la misèria, dels desarrelats i de les distintes maneres d'apropiar-se i ajudar aquesta realitat que crema. I més encara, és un capbuçament incessant per l'ànima d'aquells que en treuen profit d'aquesta misèria. És en definitiva un passeig inquietant per les angúnies i dolors d'un ser turmentat per les urpes d'un fals salvador.

***

El cos de l'estimera, editat per la prestigiosa col·lecció Tià de Sa Real de Manacor, és la desena incursió poètica de Jaume Santandreu. Escrit la primavera de 1988 tot commemorant el 50è aniversari de l'autor, en un vaixell mercant, aquest cos de l'estimera és l'homenatge obert, tendre, sen-

se embuts, al primer company individual de tothom: el seu propi cos. Com indica Guillem Cabrer en el pròleg: "la més íntima relació entre els humans és el rampell que fregant un cos amb l'altre com a primitiva pedra foguera, encén l'estimera".

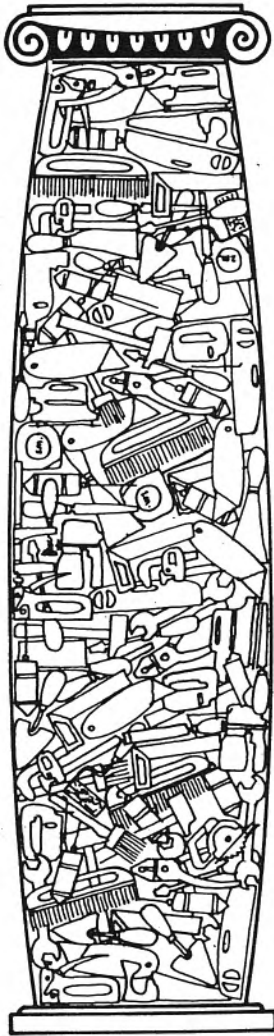

El denari del profeta, editat per Moll a la seva col·lecció Tomir és una novel·la escrita originalment en castellà que ens mena apassionadament pel trasbals definitiu que pateix un missioner mallorquí al Perú en trobar-se amb la injustícia com a moneda de mercaderia, per les distintes rebellions, per la troballa del Xè i el seu missatge, per l'enfrontament constant amb les jerarquies benpensants i per la seva expulsió del país.

LLEGIU ESPIGROS

COLUMNA

QUANTES PLOMADES HI HA?

7 DIFERÈNCIES

TROBAU-LES

SOPA DE LLETRES

T E M P E R E T U R E S
 V I V I S T A C O A N E
 R A D I C O S L I S I A
 A M P A R I F O T S U G
 M E T A D A F Y R A Z Q
 U S F I C O L A G B O H
 S O L T U R C O N O Y N
 N I E S B O C I N R O A
 E N T R T O R A R I M U
 P A N D A D I O A R I O

Els cinc sentits i les seves cinc funcions

PROBLEMA MATEMÀTIC

	+		-		= 7
x	■	x	■	+	■
1	-		+		= 7
-	■	+	■	:	■
	:		-		= 1
= 1	■	= 5	■	= 4	■

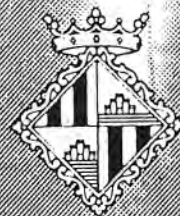
SOLUCIONS A LA PÀGINA 7

FEIM FEINA PER POSAR LA CULTURA A L'ABAST DE TOTHOM

A través del Centre
Coordinador de
Biblioteques i amb la seva
xarxa de 52 biblioteques,
el **CONSELL INSULAR DE
MALLORCA** apropa, dia a
dia, la cultura a tots els
ciutadans.

Aquest Centre, que va
néixer l'any 1985 amb tan
sols onze biblioteques, en
l'actualitat cobreix
gairebé la totalitat de
l'àmbit insular refermant
la decidida voluntat i la
tasca continuada del
**CONSELL INSULAR DE
MALLORCA** a l'hora de
posar la cultura a l'abast
de tothom.

**CONSELL INSULAR
DE MALLORCA**